

SAMMETSHÄTTA FÅNGAD OCH RINGMÄRKT I SUNDRE

Bengt Jonsson

FÖRVÄNTNINGARNA ÄR HÖGA, när man kommer till Sundre i maj månad. Vad som helst kan dyka upp, kanske tom fastna i våra nät. Tidigt den 12 maj 2009 gick jag en runda via äppelnäten upp mot centrumnäten. I det mittersta nätet hängde några fåglar. När jag kom närmare upptäckte jag en fågel med svart huvud och röda fläckar i ”ansiktet”. Aj då, tänkte jag, en skadad och blödande svarthätta. Väl framme gjorde hjärtat ett extra skutt och pulsen ökade – en sammetshatta! Visst var det väl en sådan? Lite osäker var jag, har aldrig sett en sammetshatta vare sig i Sverige eller under resor i Europa. Försiktigt! Tappa den inte...

Tillbaka i boden kollade jag snabbt i Fågelguiden. Visst är det en sammetshatta!

– ”Här har jag en riktig goding”, sa jag. ”Vi har nog aldrig haft den här arten förut i Sundre”.

Åsa Steinholtz och Leo Larsson blev riktigt nyfikna. Båda sken som solar när Leo fick upp den ur påsen.

– ”Stäng dörren fort!” Det vore förargligt, för att inte säga för *dj-t*, om Leo skulle tappa den under märkningsproceduren.

Senare visade det sig, att det var den första sammetshattan på Gotland och den sjätte i Sverige. Härligt! Livskryss förstås. Dagen efter kom en liten artikel i Gotlands Allehanda med Åsas förnämliga bild av fågeln. Vad som helst kan dyka upp...

Arbetsbeskrivning

Sammetshattan, *Sylvia melanocephala*, häckar runt Medelhavet och österut i gles skog med buskar och snår och är för det mesta stannfågel. Den är knappt så stor som släktingen svarthätta, som den kan förväxlas med vid en snabb glimt. Båda är ju grå med svart hätta, men sammetshattans svarta färg täcker även området runt ögat och på kinden, alltså mer än hos svarthättan. Strupen är vit. Så det bästa kännetecknet: en tydlig röd ring kring ögat (orbitalring) hos hanen. Det var ju en hane vi fångade. Honans är mer rödbrun. Ett annat kännetecken, som kan synas om den flyger iväg från observatören, är de vita sidorna på stjärten.

Sammetshättan, *Sylvia melanocephala*, som ringmärktes vid Hoburgen 12 maj 2009.

fynd av sammetshättan i Sverige

De fem observationer som gjorts av sammetshättan före denna individ, är från 1980 – 2002. Två ex har ringmärkts vid Ottenby fågelstation på Öland – en hane i maj 1980 och en hona i juni 1989. Nästa gång blev i maj år 2000 när en hane ringmärktes vid Utklippan i Blekinge. Det fjärde fyndet bygger på fältobservationer i oktober 2001, vid Ödeshög i Östergötland. Därefter en ringmärkt hona vid Hammarö fågelstation i Värmland, i augusti 2002. Och slutligen Sundre på Gotland den 12 maj 2009, Sveriges 6:e fynd.

Bengt Jonsson
Vikgatan 1 C
149 60 Nynäshamn
bengtjonsson@globalnet.net

Referenser

- Svensson, L., Mullaney K. & Zetterström, D. 2009. *Fågelguiden*
– Europas och Medelhavsområdets fåglar i fält. Stockholm.
Andra upplagan. Bonnier Fakta.
- SOF. *Svenska raritetskatalogen / Swedish Rare Bird Catalog*.
<http://www.sofnet.org/index.asp?lev=4415&typ=1>